

REDACTIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 luna fl. 1.

N-rii de Duminică pe
an fl. 1.50.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERTIUNILE:

ae 1 și garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

PROTESTĂM!..

Dela Sibiu am primit următoarea știre:

„Adunarea alegătorilor români, ce a fost convocată pe 2/14 Decembrie c. la Sibiu, a fost oprită prin directorul de poliție pe motivul, că la adunare au fost convocați alegătorii de naționalitate română“.

Aceiași știre o vedem inserată și în ziarele opoziționale, dintre cari „Alkotmány“ manifestă oare-care indignare, văzând că „guvernul tratează pe naționalități numai cu baionetele gendarmilor“...

Presa guvernamentală tace însă asupra acestei noue volnicii. Se vede că și ei îi este rușine de batjocura pe care o suferă în statul ungar constituțional, azi cuvânt absolut desert pentru naționalități, căror așa se vede, satrapul Bánffy vrea să le confişte până și cel mai elementar drept cetățenesc.

Mișelia e cu atât mai mare, cu cât abea sunt câteva zile, de când Sașii s'au intrunit în dragă voie pretutindeni în Ardeal. Ear' la Budapesta socialistilor zilnic li-se dă voia să facă intruniri peste intruniri.

Protestăm deci cu toată tăria în contra acestei infamii și facem un apel călduros către toate inimile românești să se oțelească, să stee gata căci se apropie momentul să dăm cu toții un formal și bărbătesc protest în contra neomeniilor sbirilor cari batjocoresc și calcă în picioare constituția țării.

Mai ales acum, una să fim, și să ne ridicăm ca un singur om împotriva stăpânirii, care pe un popor de trei milioane vrea să-l scoată din lege. Pe cale legală și cu mijloacele îngăduite de constituția țării să luptăm cu ultimele puteri, arătând că nu vrem să subscriem decapitarea noastră ca Români, căci singur acest cuvânt îi face pe cei dela putere să nu mai aibă rușine, ci cu tot preț să ne silească a nu ne mai numi Români, a nu ne mai intruni ca cetățeni de naționalitate română, ci ca simpli cetățeni ungari.

Acum se învederează campania turbată pe care o duc ziarele ungurești în contra noastră, descoperind pe fiecare zi „intruniri secrete“, „conspirațiuni periculoase“, „bani cu grămada din România“ și câte calomnii și minciuni toate: îi trebuiau guvernului pretexte pentru a salva măcar aparența, că oprește adunările române în interesul... siguranței statului!

Perversitatea aceasta însă n'are să prindă, n'are să seducă pe nimeni, ci mișelia are să fie taxată ca mișelie. Ear' Românii mișei ar fi și ei, dacă în fața unor asemenea acte arbitrare nu și-ar aduna până și rămășițele de forțe, spre a protesta cu tărie și a-i striga guvernului puternic, să se cutremure: destul a fost.

Scandal în Dieta croată.

Luni la 13 c. cu ocazia desbaterii proiectului de lege asupra provisoratului s'a întâmplat un scandal enorm. Dr. Potocejac a atacat vehement Ungaria, pentru-ce Kovacevics a propus ca Potocejac să fie interzis dela 30 ședințe.

Propunerea a produs un scandal ne mai pomenit. Stânga a început se vociferaze bătând din picioare și cu pumnii pe bănci așa că cuvintele presidentului prin care el suspendă ședința n'au putut fi auzite.

Scandalul a continuat chiar și după suspendarea ședinței.

Se crede că scandalul va ave continuare în ședința următoare.

Suspendarea constituției în Ungaria.

Ziarele opoziționale sunt adânc sguđuite de temerara intenție a baronului Bánffy, care vrea, nici mai mult nici mai puțin, decât să suspende constituția.

Aceasta se înțelege, numai intrucât e vorba de afacerile comune cu Austria, cari — nu s'au putut regula din ambele părți pe cale parlamentară. Austria nu are adecă parlament, ear' în Dieta kossuthiști vor face și ei obstrucționism împotriva provisoratului.

Așa fiind, baronul Bánffy s'a gândit și el una și bună: ce să peardă vremea în Dieta cu discuțiuni sterile, când afacerea se poate regula mai ușor și mai ieftin? Va cere pur și simplu învoirea Monarhului și apoi a majorității sale docile, ca deoarece-provisoratul nu se poate aduce ca lege, afacerile de vamă și bancă să fie regulate prin ordinațiuni!...

Așa spun ziarele opoziționale. Nouă ne-ar părea bine dacă știrea s'ar adevăra. Să vadă și opoziția maghiară ce va să zică a trăi — cum trăiesc naționalitățile toate — sub regim numai de formă constituțional, dar' incolo brutal și tiran.

Afacerea fiumană.

Indată după demisionarea și a liberalilor, comisarul guvernial Gáal a grăbit să ordone alegere suplimentară pentru 52 locuri în reprezentanță, prevenind astfel necesitatea de a se face o alegere generală și putând astfel ordona, conform statutului, ca alegerea să aibă loc încă până 20 Decembrie și pe baza listei celei vechi a alegătorilor, în care figurează toți autonomiștii demisionați.

Vrea să înconjure astfel și agitația ce s'ar fi produs dacă, făcând alegerile pe baza unei liste noi, ar fi trebuit să eschidă pe autonomiștii demisionați, care sunt foarte populari în oraș.

Ceea-ce însemnează de altfel că guvernul nici nu îndrăznește a lucra să scoată pe autonomiști dela comună.

Azi trebuie să apară manifestul lui Waluschnig, care va accentua că dela 1867 Fiume n'a trăit zile mai grele ca în prezent. Va declara că va lupta pentru partidul lui Maylender, ai cărui amici au declarat pe onoarea lor că dacă guvernul persistă pe calea începută, vor demisiona eară din reprezentanță și că nu se vor învoi niciodată ca guvernul să stîrbească autonomia.

† GEORGE LAHOVARY

Depunem lacrimi de durere la mormântul unui prețios coleg, George Lahovary, căzut victimă celui mai barbar obicei al societății: duelului.

Pentru vre-o opt rënduri, prin cari dl N. Filipescu s'a simțit ofensat, pentru încăpăținarea unuia dintre martori, care cu ori-ce preț a voit sânge, un bărbat de caracter, un fiu nobil al națiunii sale, un ziarist de frunte a trebuit să-și dea viața.

Pentru-că mai sunt și în societatea de azi oameni cu idei din evul mediu, cari cred că prin vërsare de sânge se poate schimba adevărul ori spala pata, doi fii distinși ai aceleiași societăți înalte, ba chiar din același partid: Nicu Filipescu și George Lahovary au trebuit să stea față în față ca dușmani de moarte, și cel mai tare să stingă viața celui mai slab...

Ce morală este aceasta?
Barbară!

Casul este cu atât mai de plâns, cu cât nenorocirea întreagă s'a pornit dintr'o polemică ziaristică... Ceea-ce trebuia să rămână la aprecierea publicului, să se mărginească în sfera senină a discuțiunilor între oameni culti, s'a înecat într'un șiroiu de sânge.

Nu e Român, nu e om cult care să nu deplângă și să nu condamne asemenea selbatice apucături!

Tatăl regretatului ziarist și om politic a fost Emanoil Lahovary, fiul fostului Ban al Craiovei; ear' mama lui d-na Olympia Lahovary, fiica lui Apostol Arsaky, fost președinte al consiliului de miniștri și ministru de externe sub Vodă-Cuza.

George Em. Lahovary s'a născut la 2 August 1854 — prin urmare era numai în vârstă de 43 de ani.

A făcut studiile liceale la Paris și a fost licențiat al facultății de drept din Capitala franceză.

A debutat în diplomație la 1878 ca atașat la legațiunea din Constantinopol pe lângă Dimitrie Brătianu. La 1881 Dimitrie Brătianu devenind președinte al consiliului de miniștri și ministru al afacerilor străine, numi pe G. Lahovary șef al cabinetului său. După demisia lui Dimitrie Brătianu, George Lahovary a intrat în politica militantă ca adversar hotărît al lui Ion Brătianu. La 1885, el cumpără dela dl Ciurcu ziarul „L'Indépendance Roumaine“ pe care l'a dirijat cu multă capacitate.

La 1888 a fost ales deputat al colegiului I de Vlașca; nu s'a mai prezentat însă la alegerile din 1891. De atunci a ocupat postul de censor la Banca Națională până la 1895, când și-a dat demisia.

În actuala perioadă de regim liberal, George Em. Lahovary și ziarul „L'Indépendance Roumaine“ se făcuseră campioni ideii colaborării fruntașilor politici fără deosebire de partid și ai modificării vieții noastre politice în sensul restrângerei parlamentarismului, pe care G. Lahovary îl taxa de ficțiune. Seria articolelor publicate în ziarul francez, sub titlu: „Histoire d'une fiction“ — articole scoase apoi în broșură — au făcut să se vorbească mult de ele.

Casul acestui duel a făcut de altfel senzație mare în toată România.

S'au făcut interpelări, în ambele corpuri legiuitoare, cerându-se pedeapsa cea mai aspră în contra celor ce duelează.

Cu ce se sporesc „partioții“?

— Barbarii moderne. —

Scandaloasa vênătoare de suflete, pe care guvernul țării a pornit-o contra nemaghiarilor, pentru a le răpi numele, și rezultatele care le arată, poate să încante pe niște oameni răi și cu suflete mici, lipsite de ambiția nobilă ce e podoaba ori-cărui popor, dar' pe omul cu nițel simț de mândrie pentru curățenia sângelui și a neamului său trebuie să-l facă să-și întoarcă fața dela gunoii ce întră în „sinul nației“ prin cernerea botezului de 5 pițule.

Parcă vezi un ciur artificial, misterios care cerne într'una popoarele nemaghiare, și sub care cade neghina, gozul, la unele mai multă, la altele mai puțină, și asupra celui goz, cum, cum nu, are drept „nația de cavaleri“, ungurească, și ea, poate chiar fiindcă se zice nație „cavalerească“, adună cu multă lacomie acel goz și își pune toate puterile să-l mistue, să și-l asimileze trupului său „nobil“...

E scandalos acest lucru, și nedemn, și vrednic de disprețul nostru al tuturor.

Mai mult! El a devenit azi revoltător, căci cei cu puterea în mână nici nu să mai mulțumesc să lase ca ciurul să funcționeze de sine, natural, ci în chip obraznic să vîră și îndeasă printre dinții și sitele lui cele rari lăsate, și grăunțe de cele care ele de sine n'ar fi picat în goz, ci ar fi rămas în grăul bun.

Mai ales în timpul din urmă, cei de pe lângă ciururi s'au obraznicit aspru, și le scutură reu! Și — ies gunoaie cu grosul, mi de voe bună mai de silă, mai ales de cele ce mironse a perciuni, dar, adevărat, vedem printre ele căzând și multe grăunțe bune!...

Numerii din foaia oficioasă ungurească, sunt de ani de zile mărturie oficioasă des-

